

Recenzní posudek na habilitační práci

„Ekonomika evropských profesionálních fotbalových klubů a soutěží“

Autor: PhDr. Jan Šíma, Ph.D.

Recenzent: doc. Ing. Jiří Novotný, CSc., FSpS MU v Brně

Aktuálnost

Předložený text monografie je velmi potřebný pro pracovníky ve sportovním prostředí, zejména pro management profesionálních sportovních klubů, pracovníky vrcholných decizních orgánů sportovních organizací a českou vládu. Současně je souborem poznatků využitelných učiteli vysokých škol a studenty při vzdělávání ve studijních programech management sportu. V oblasti českého sportovního prostředí je publikací na dané téma nedostatek. Autor se zaměřil na prostředí evropských profesionálních fotbalových klubů a soutěží.

Cíl publikace a jeho naplnění

Stanovený cíl byl naplněn. Autorovi se podařilo na vysoké úrovni provést rešerši dostupných publikací zabývajících se ekonomickým hodnocením profesionálních fotbalových klubů. Na základě teoretické reflexe rozpracoval návrh metodologie hodnocení produkční efektivity klubů s využitím analýzy obalových dat (Data Envelopment Analysis -DEA) na příkladu anglické Premier League. Na profesionální fotbalový klub správně nahlíží jako na podnik. Vychází z Hasseho modelu, kde u vstupů abstrahoval od počtu obyvatel města, naopak na straně výstupů jej obohatil o změnu množství fanoušků na sociálních sítích. Důraz na počty fanoušků na sociálních sítích souvisí s globalizací sportu. Právě anglická Premier League je sledována celosvětově a největší anglické kluby nejsou tak závislé na obyvatelích města kde klub sídlí. Nejznámější anglické kluby mají desítky až stovky milionů fanoušků po celém světě, což se měří počty vstupů na klubové portály přes Facebook, Twitter a Instagram apod. Tento fenomén neobyčejně posiluje vyjednávací sílu Premier League při prodeji televizních práv, zároveň i kluby mají silnou pozici při jednání se sponzory. Aplikovaná metodika by mohla umožnit managementu podobných klubů posuzovat, zda je jejich činnost vykonávaná účelně či nikoliv. Obecně je možno zpracovaný text, zejména závěrečné kapitoly, považovat za obohacující a inspirativní pro vědeckého poznání v rámci výzkumu v oblasti sportu.

Přínos publikace praxi

Hlavním přínosem je rešerše velkého množství publikací zabývajících se ekonomikou profesionálních klubů ve sportovních hrách, zejména se zaměřením na evropské fotbalové kluby. Velkým posunem ve finančních analýzách evropských fotbalových klubů je angažovanost UEFA, vše je vyvoláno její snahou o zvýšení transparentnosti klubové ekonomiky. Díky tomu se daří získávat objektivnější informace z účetních dokladů předních evropských profesionálních fotbalových klubů.

Pro teoretickou reflexi a svoje východisko si autor zvolil čtyři oblasti, a to produkci profesionálních sportovních soutěží v kolektivním sportu, organizace fotbalu na mezinárodní úrovni, organizace fotbalu na národní úrovni, hospodaření profesionálních fotbalových klubů. Největším problémem byl a je vstup do ekonomiky klubů a interpretace dat vyčtených z účetních dokladů. To se nejvíce projevuje při výkladu jevů v ekonomickém chování středo a východoevropských klubů. Domnívám se, že z tohoto důvodů si autor správně vybral pro svoji modelovou aplikaci anglickou nejvyšší soutěž, kde je ekonomická transparentnost klubů na nejvyšší úrovni.

V provedené diskusi autor správně upozorňuje na skutečnost, že Hasse vytvářel model v období, kdy ještě neexistovaly sociální v dnešním rozsahu. Geografická poloha fanoušků přestala být limitující proměnnou a fotbalové velkokluby toho v krátké době mistrně využily. Anglické kluby hrají prim díky jazykové výhodě. Autor zde zdůvodnil, proč odstranil na straně vstupů počet obyvatel města a na straně výstupů přidal výši počtu fanoušků na Facebooku. Zbylé proměnné na straně vstupů ponechal, tzn. celkovou výši mezd hráčů a hlavního trenéra, spíše se má hovořit o platech než mzdách. Na straně výstupu ponechal sportovní úspěšnost klubu v ligové soutěži, celkové příjmy klubu a přidal změnu počtu fanoušků na sociální síti Facebook. S provedenými změnami proměnných souhlasím. V závěru diskuse upozorňuje, že navržený model je hypotetický a pouze identifikuje situaci. Při srovnání se s ostatními účastníky soutěže, by mohl být sledovaný klub efektivní.

Publikace je členěna logicky, obsahuje funkční přílohy, slovní a věcný rejstřík. Seznam citované literatury za každou kapitolou je velmi rozsáhlý. Citace jsou uvedeny dle normy pro vědecké publikace.

Připomínky

Nemám zásadní připomínky ke koncepci textu, za slabší stránku předloženého textu, vycházejícího z rešerší, je snaha o velmi úsporné vyjadřování, které je někdy na úkor srozumitelnosti výkladu.

Publikace uvedené v seznamech za jednotlivými kapitolami nejsou vždy citovány jako samostatné odkazy v textu.

K úvaze o konstantní výši platu hlavního trenéra i v případě jeho odvolání lze namítnout, že klubu se zvýší náklady o povinnost doplatit odvolanému trenérovi nasmlouvaný kontrakt.

Otázky:

1. Kolik trenérů je v Premier League odvoláno trenérů v průběhu sezóny?
2. Jsou trenéři odvoláni na hodinu bez náhrady ušlé mzdy?

Závěr

Předložená publikace splňuje požadavky na habilitační práci. Byla zkontrolována anti plagiátorským programem Turnitin, který neodhalil žádné nesrovnalosti v odkazech na citované prameny. Její přínos je především v inspiraci k přístupu použití získaných poznatků a v oblasti metodologie vědecké práce využitelné ve sféře sportu při výzkumu ekonomiky sportovních klubů. Po úspěšném habilitačním řízení doporučuji udělit PhDr. Janu Šímovi, Ph.D. titul docent.

V Unhošti 25. února 2021

Doc. Ing. Jiří Novotný, ČSc.

Katedra společenských věd a managementu sportu

Fakulta Sportovních Studií

MUNI BRNO

